

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 68. Quæ sint causæ scrupulorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

rum & evidens sit esse peccatum : Vide *Vasq. in 1.* 2. d. 57. 2. Quod nihil teneatur repetere ex præteritis confessionibus, nisi certò sciat illud esse mortale, & se ritè confessum non esse; Non est autem certus, quamdiu dubitat: Unde suadet *Lay* ut scrupulosus nunquam confiteatur dubia & scrupulos. Et *Sa. V. Dubium Sanch. Azor. &c.* dicunt non teneri confiteri, nisi quæ jurare possit esse mortalia, & nunquam esse confessum. Ratio utriusque privilegii est, quia in scrupuloso ex nimio timore peccandi turbatur ratio, ut non possit rectè rem examinare: Unde esto aliqua confessus non fuerit, non tenetur tamen cum tanto damno & periculo anxietatis perpetuæ procurare integritatem confessionis, cum ab ea minores sæpe difficultates excusent, ut notat *Köning. Laym. Bon. Azor. Bec. IX.* Confessarius non permittat confiteri vel proponere scrupulos vel dubia, (maximè, si semel ad satietatem audiverit:) quia alioqui nunquam fontem scrupulorum exhauriet. Vide apud *Lay. hinc c. 6. Filic. Sanch hinc & l. 2. de Matri. d. 41. n. 2. Azor p. 1. l. 2. c. 20 Bresserum l. 6. tuto. Bec. p. 2. t. 1. c. 4. q. 10. Bonac. 10. 2. d. 2. q. 4. p. 8.*

A D D E N D A.

Q. 68. *Quæ sint causæ scrupulorum R. Variæ, 512*

1. Suggestio dæmonis, ut bonum spirituale hominis impediat: 2. Consortium cum scrupulosis, vel lectio casuum conscientia facta ab incauto & minus intelligente: 3. Imbecillitas capitis, quam homines apprehensivi habent: 4. Defectus iudicii naturalis: 5. Melancholia aut complexio corporis ad timorem propensa, qualis est in naturis humidis ac frigidis. 6. Acumen ingenii in inveniendis ratio-

I

nibus

nibus dubitandi, & impotentia dissolvendi. 7. Oc-
cultas superbia, ob quam aliquis non vult se submit-
tere iudicio & directioni alterius: 8. Actio de se
non mala cum timiditate sæpius repetita, sic enim
magis intimidatur animus, & tandem cedit impru-
denti timori. 9. Pusillanimitas & dejectio animi,
ob quam quis nescit timores contemnere. 10. Ni-
mia sollicitudo cavendi omne id, quod habet spe-
ciem mali, dum enim continuò sibi inclamat, cave
peccatum, cave tibi, seipsum sine causa intimidat.
11. Voluntas Dei, qui sæpe immittit, vel ad punien-
da peccata, præsertim superbiam, vel ad instruen-
dum hominem, ut sciat compati & dirigere simili
malo afflictos, vel ad excutiendam tepiditatem in
servitio Dei, vel denique ad majus ejus meritum.

513 Q. 69. *An scrupuli sint utiles.* R. Sunt partim
utiles, partim noxii:

§. I. Utiles sunt; 1. quia juvant ad emundan-
dam conscientiam; hinc homo, qui in vita scrupu-
losus fuit, in morte solet abundare maximis conso-
lationibus, etiam ex recordatione, quòd conscien-
tiam semper conatus sit habere mundam. 2. Juvant
ad reddendum hominem in actionibus suis cautum,
ne offendant Deum; item faciunt attentum & sollici-
tum, ut omnia ad Deum dirigat. 3. Plurimum faci-
ciunt ad internam humiliationem, videt enim scrupu-
losus, quàm miser sit, quàm parum prudens: de-
inde cogitur per angustias suas se suaque omnia ape-
rire alteri; debet abdicato proprio iudicio alienum
sequi, & facere, quod jubet alter. 4. Multum con-
ducunt ad hoc, ut quis suo tempore possit alios diri-
gere & juvare, vix enim bene diriget scrupulosum,
qui scrupulos non senserit, unde quos Deus præor-
dinat ad alios suo tempore juvandos, solet eos prius
in illis exercere, ut sciant compati, & practicè nove-
rint;